

Dosarul nr. 1r-452/23  
Central

nr. 1-19169463-02-1a-16012023

Prima instanță : Judecătoria Orhei, sediul

Judecător : Mihail Proca

**D E C I Z I E**  
**În numele Legii**  
**/dispozitiv/**

26 septembrie 2023

municipiul Chișinău

Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău

în componența :

Președintele ședinței de judecată  
Judecătorii

Iurie Iordan  
Elena Cojocari și

Marcel Juganari

Grefier

Ana

Cvasnei

Cu participarea:  
Procurorului

Radu Sâli

Avocatului

Mîrzîncu Aurelia, Sandu Daniela

a judecat în ședință publică în ordine de recurs recursul procurorului în Procuratura Anticorupție, Elena Cazacov declarat împotriva sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Central din 26 decembrie 2022, în cauza penală de învinuirea lui

**Condur Dumitru** \*\*\*\*\*, născut la \*\*\*\*\*,  
originar din satul \*\*\*\*\*, raionul Hâncești și  
domiciliat satul \*\*\*\*\*, raionul Orhei, moldovean,  
supus militar, căsătorit, are un copil minor la  
întreținere, studii medii, neangajat în câmpul  
muncii, cetățean al Republicii Moldova,  
antecedente penale stinse,

în comiterea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(3), 190 alin.(2) lit. b) Cod penal,

**Cimbir Lilian** \*\*\*\*\*, născut la \*\*\*\*\*,  
originar din satul \*\*\*\*\*, raionul Rezina și  
domiciliat mun. Orhei, str. \*\*\*\*\*, moldovean,  
supus militar, căsătorit, are un copil minor la  
întreținere, studii superioare economice, angajat în  
calitate de specialist la AIPA Orhei, cetățean al  
Republicii Moldova, fără antecedente penale,

în comiterea infracțiunii prevăzute de art.27, 42 alin.(5), 190 alin.(2) lit. b) Cod  
penal

***Termenul de examinare a cauzei:***

Judecarea cauzei în prima instanță: 25.10.2019 – 26.12.2022;

Judecarea cauzei în instanța de recurs: 16.01.2023 – 26.09.2023.

***Procedura de citare legal executată.***

În conformitate cu art. 449 alin. (1) , Codul de procedură penală, Colegiul penal –

**D E C I D E :**

Respinge ca nefondat recursul procurorului împotriva sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Central din 26 decembrie 2022 și menține această sentință.

Decizia este irevocabilă .

Președintele ședinței,  
Judecătorii :

Dosarul nr. 1r-452/23  
Central

Prima instanță : Judecătoria Orhei, sediul

nr. 1-19169463-02-1a-16012023

Judecător : Mihail Proca

**D E C I Z I E**  
**În numele Legii**

26 septembrie 2023  
Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău  
în componența :

municipiul Chișinău

Președintele ședinței de judecată  
Judecătorii  
Marcel Juganari  
Grefier  
Cvasnei

Iurie Iordan  
Elena Cojocari și  
Ana

Cu participarea:  
Procurorului

Radu Sâli

Avocatului  
a judecat în ședință publică în ordine de recurs recursul procurorului în  
Procuratura Anticorupție, Elena Cazacov declarat împotriva sentinței Judecătoriei  
Orhei, sediul Central din 26 decembrie 2022, în cauza penală de învinuirea lui

Mîrzîncu Aurelia, Sandu Daniela

***Condur Dumitru \*\*\*\*\****, născut la \*\*\*\*\*,  
originar din satul \*\*\*\*\* , raionul Hâncești și  
domiciliat satul \*\*\*\*\* , raionul Orhei, moldovean,  
supus militar, căsătorit, are un copil minor la  
întreținere, studii medii, neangajat în câmpul

muncii, cetățean al Republicii Moldova,  
antecedente penale stinse,  
în comiterea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(3), 190 alin.(2) lit. b) Cod penal,  
**Cimbir Lilian** \*\*\*\*\*, născut la \*\*\*\*\*,  
originar din satul \*\*\*\*\*, raionul Rezina și  
domiciliat mun. Orhei, str. \*\*\*\*\*, moldovean,  
supus militar, căsătorit, are un copil minor la  
întreținere, studii superioare economice, angajat în  
calitate de specialist la AIPA Orhei, cetățean al  
Republicii Moldova, fără antecedente penale,  
în comiterea infracțiunii prevăzute de art.27, 42 alin.(5), 190 alin.(2) lit. b) Cod  
penal

***Termenul de examinare a cauzei:***

Judecarea cauzei în prima instanță: 25.10.2019 – 26.12.2022;

Judecarea cauzei în instanța de recurs: 16.01.2023 – 26.09.2023.

***Procedura de citare legal executată.***

Asupra recursului, în baza materialelor din dosar și a argumentelor prezentate  
în ședința de judecată, Colegiul penal -

**C O N S T A T Ă :**

**1.** Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Central din 26 decembrie 2022, procesul penal în cauza penală privind învinuirea lui Condur Dumitru \*\*\*\*\*, în comiterea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(3), 190 alin.(2) lit. b) din Codul penal, s-a încetat în legătură cu intervenirea amnistiei (art. 2 alin.(1) și (3) al Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova).

Procesul penal pornit în privința lui Cimbir Lilian \*\*\*\*\*, în baza art. 27, 42 alin.(5), 190 alin.(2) lit. b) din Codul penal, s-a încetat din motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală (art.60 alin.(1) lit. b) din Codul penal).

Documentele menționate la pct.8.2., din prezenta sentință, din momentul devenirii definitive a sentinței, să se păstreze la cauza penală, pe toată durata de păstrare a cauzei, însă la solicitarea Agenției de intervenție și plăți pentru agricultură (AIPA), dacă sânt necesare pentru evidență, rapoarte sau în alte scopuri legale, în condițiile art.157 alin.(2) din Codul de procedură penală, acestea pot fi restituite către AIPA, cu anexarea copiilor de pe acestea pentru păstrarea în dosar.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Prin ordonanța de punere sub învinuire din 15.10.2019 (vol.I, f.d.188-223), dar și potrivit rechizitoriului, inculpatul Condur Dumitru \*\*\*\*\*, este acuzat de faptul că, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor - banii în sumă de 108 540 lei destinați pentru subvenționare, prin inducerea în eroare a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii și calităților substanțiale ale obiectului, intenționând încheierea actului juridic prin comportament viclean, acționând, potrivit unei înțelegeri prealabile cu specialistul Secției Teritoriale Orhei AIPA, Cimbir Lilian \*\*\*\*\* sub pretextul solicitării în vederea acordării subvenției în sumă de 108 540 lei pentru amplasarea pe terenul cu numărul cadastral \*\*\*\*\* a unei sere cu suprafața de 367,5 m<sup>2</sup>, în perioada lunii aprilie 2014, cunoscând cu certitudine că nu întrunește condițiile pentru subvenționare, potrivit Hotărârii Guvernului nr.135 din 24.02.2014, și. anume că întreprinderea „Bioconiterra” SRL, a cărei proprietar și administrator este, nu este deținătoare legală al bunului imobil pe care se efectuează investiția terenul cu numărul cadastral \*\*\*\*\*, urmărind scopul creării unei aparențe de legalitate, prin falsificare numerelor cadastrale a dobândit prin înșelăciune ca subvenție suma de 108 540 lei. Astfel, întreprinderea „Bioconiterra” SRL, reprezentată de el, a depus la oficiul Secției Teritoriale Orhei din cadrul AIPA la 29 aprilie 2014 dosarul de subvenționare înregistrat cu nr.\*\*\*\*\*, prin care a solicitat sprijin financiar în sumă de 117 290 lei cu titlul de compensare a cheltuielilor suportate de „Bioconiterra” SRL la producerea legumelor pe teren protejat (sere de iarnă, solarii, tuneluri), proiect amplasat în satul \*\*\*\*\*, raionul Orhei. Întru confirmarea investițiilor, solicitantul subvenției a anexat la dosar documente ce confirma investiția compusă din modul de seră, procurat în baza facturii fiscale seria și nr.\*\*\*\*\* din 20.03.2013 de la ÎM „Cofealm” SRL, în sumă totală de 16 776,35 lei; folie polimer, polietilenă procurat de la compania „Pașcom-VD”, conform facturii fiscale seria și nr. \*\*\*\*\* din 18.03.2014 în sumă de 17 220 lei; modul de seră tip tunel 10,0 m x 30,0 m, procurat în baza facturii fiscale seria și nr. \*\*\*\*\* din 04.04.2014 de la ÎM „Cofealm” SRL; țevă metalică 50x5, procurată în baza facturii fiscale seria și nr. \*\*\*\*\* din 04.04.2014 de la „Agrohasta” SRL, în sumă totală de 49 400 și linie de picurare Banda AQUA-TRAXX 16 mm, accesorii, procurate în baza facturii fiscale seria și nr. \*\*\*\*\* din 09.04.2014 de la „Vadalex - Agro” SRL, în sumă totală de 9 329,60 lei. La fel, l-a dosar fiind atașat „Actul privind instalarea modulelor de sere, utilajului, echipamentului și materialului de acoperire pentru producerea legumelor pe teren protejat” din 15.04.2014, fiind vizat de reprezentantul Secției Teritoriale Orhei AIPA la 30.04.2014. În cadrul controlului în teren post-achitare, efectuat de către Direcția inspecției și control pe teren a AIPA, s-a verificat existența, instalarea și corespunderea tehnică a modulelor de seră, ca rezultat fiind constatat faptul că pe terenul cu nr. cadastral \*\*\*\*\* nu este și

nici nu au fost amplasate careva module de seră, iar din explicațiile administratorului, acestea au fost instalate la domiciliul lui Condur \*\*\*\*\*.

Astfel, în cadrul inspecției și controlului în teren, s-a constatat că la domiciliul cet. Condur \*\*\*\*\* erau instalate două module de seră cu dimensiunile 24m x 10 m și 15m x 4,5m, iar conform datelor ÎS „Cadastru”, SRL „Bioconiterra” nu dispune de drept de posesie asupra lotului de teren cu nr. cadastral \*\*\*\*\*, precum și dimensiunile serei, instalate la domiciliul cet. Condur \*\*\*\*\* nu coincid cu dimensiunile serei, ce constituie obiect al investiției de care a beneficiat SRL „Bioconiterra”. Astfel, actele atașate de factorii de decizie ai SRL „Bioconiterra” SRL, la dosarul de subvenționare nu corespundeau veridicității, conținând date denaturate, prin urmare fiind în contradicție cu prevederile imperative a „Regulamentului cu privire la modul de utilizare a mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli pentru anul 2014”, cu toate acestea prin dispoziția de plată nr.\*\*\*\*\* din 06.06.2014 „Bioconiterra” SRL în persoana lui a beneficiat de suma de 108 540 lei în calitate de subvenție pentru acoperirea cheltuielilor pentru edificarea unui bun inexistent. Potrivit Hotărârii de Guvern nr. 1000 din 13.12.2013 salariu mediu prognozat pe economie pentru anul 2014 a constituit 4225 lei.

Inițial, inculpatul Condur Dumitru \*\*\*\*\* a fost acuzat că, a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 42 alin.(3), 190 alin.(4) din Codul penal.

Ulterior, pe parcursul examinării cauzei, în ședința de examinare a cauzei penale, acuzatorul de stat, prin ordonanța din 15.11.2022, privind modificarea acuzării în instanța de judecată, acuzația formulată în privința inculpatului Condur Dumitru, a fost modificată în sensul atenuării, și incriminată lui Condur Dumitru \*\*\*\*\*, comiterea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(3), 190 alin.(2) lit. b) din Codul penal, individualizată pe semnele, organizator, la infracțiunea de escrocherie, adică sustragerea bunurilor altei persoane prin abuz de încredere, inducere sau menținere în eroare, săvârșită de două sau mai multe persoane.

Prin ordonanța de punere sub înviniuire din 15.10.2019 (vol.I, f.d.188-192), dar și potrivit rechizitoriului, inculpatul Cimbir Lilian \*\*\*\*\*, este acuzat de faptul că, activând în baza ordinului nr.83”P” din 03.03.2012, în funcția de specialist Principal al Serviciului teritorial Orhei, astfel fiind în conformitate cu prevederile art. 123 alin.(2) din Codul Penal persoană publică, având în virtutea funcției deținute permanent drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, fiind obligat în conformitate cu fișa de post nr.54 aprobată la 11.07.2013, subcapitolul ”Sarcini de bază” din cap.II - ”Descrierea Funcției”, pct.5 ”să verifice la fata locului obiectului investiției, starea acestuia, în vederea asigurării, identificării și controlului cheltuielilor realizate”, acționând contrar normelor subcapitolului ”Atribuții de serviciu” pct.5 din cap.II – ”Atribuții de serviciu” potrivit cărora era obligată ”să verifice la fata locului obiectului investiției, starea

acestui, în vederea asigurării, identificării și controlului cheltuielilor realizate” inclusiv prin examinarea vizuală a obiectului investiției, neglijând prevederile subcapitolului ”responsabilități” din cap.II – ”Descrierea Funcției” potrivit cărora ”titularul postului răspunde de exercitarea atribuțiilor sale de serviciu în strictă conformitate cu legislația în vigoare, Regulamentul agenției de intervenție și plăți pentru agricultură, Regulamentul intern al secției” fiind obligat în conformitate cu prevederile art.22 din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr.158-XVI din 04.07.2008 să respecte Constituția, legislația în vigoare, precum și tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, să respecte cu strictețe drepturile și libertățile cetățenilor, să îndeplinească cu responsabilitate, obiectivitate și promptitudine atribuțiile de serviciu, iar potrivit prevederilor art.22 alin.(l) lit. d) și g) din aceeași lege fiind obligat să îndeplinească cu responsabilitate, obiectivitate și promptitudine toate atribuțiile de serviciu și să respecte regulamentul intern, ignorând prevederile art.2 al Legii nr.25/22.02.2008 privind Codul de conduită a funcționarului public, care indică că în exercitarea funcției publice, funcționarul public se călăuzește de principiile legalității, imparțialității, independenței, profesionalismului și loialității, iar în conformitate cu Legea integrității nr.82 din 25.05.2017, acceptând benevol restricțiile impuse de actele normative pentru a nu fi comise acțiuni ce pot conduce la folosirea situației de serviciu și a autorității sale în interese personale, de grup și în alte interese decât cele de serviciu, contrar, obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută, a comis complicitate la dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului și părților actului juridic, încheierea acestuia fiind determinată de comportamentul dolosiv și viclean care a produs daune considerabile, acțiuni săvârșite în proporții mari în următoarele circumstanțe:

Întreprinderea „Bioconiterra” SRL, reprezentată de Conducător Dumitru \*\*\*\*\* a depus la oficiul Secției Teritoriale Orhei din cadrul AIPA la 29 aprilie 2014 dosarul de subvenționare înregistrat cu nr.\*\*\*\*\*, prin care a solicitat sprijin financiar în sumă de 117 290 lei cu titlul de compensare a cheltuielilor suportate de „Bioconiterra” SRL la producerea legumelor pe teren protejat (sere de iarnă, solarii, tuneluri), proiect amplasat în satul \*\*\*\*\*, raionul Orhei. Întru confirmarea investițiilor, solicitantul subvenției Conducător Dumitru \*\*\*\*\* a anexat la dosar documente ce confirmă investiția compusă din modul de seră, procurat în baza facturii fiscale seria și nr.\*\*\*\*\* din 20.03.2013 de la ÎM „Cofealm” SRL, în sumă totală de 16 776,35 lei; folie polimer, polietilenă procurat de la compania „Pașcom-VD”, conform facturii fiscale seria și nr. \*\*\*\*\* din 18.03.2014 în sumă de 17 220 lei; modul de seră tip tunel 10,0 m x 30,0 m, procurat în baza facturii fiscale seria și nr. \*\*\*\*\* din 04.04.2014 de la ÎM „Cofealm” SRL; țevă metalică 50x5,

procurată în baza facturii fiscale seria și nr. \*\*\*\*\* din 04.04.2014 de la „Agrohasta” SRL, în sumă totală de 49 400 și linie de picurare Banda AQUA-TRAXX 16 mm, accesorii, procurate în baza facturii fiscale seria și nr. \*\*\*\*\* din 09.04.2014 de la „Vadalex- Agro” SRL, în sumă totală de 9 329,60 lei. La fel, la dosar de către Conducătorul Dumitru \*\*\*\*\* fiind atașat ”Actul privind instalarea modulelor de sere, utilajului, echipamentului și materialului de acoperire pentru producerea legumelor pe teren protejat” din 15.04.2014, fiind vizat de reprezentantul Secției Teritoriale Orhei AIPA la 30.04.2014. În cadrul controlului în teren post-achitare, efectuat de către Direcția inspecției și control pe teren a AIPA, s-a verificat existența, instalarea și corespunderea tehnică a modulelor de seră, ca rezultat fiind constatat faptul că pe terenul cu nr. cadastral \*\*\*\*\* nu este și nici nu au fost amplasate careva module de seră, iar din explicațiile administratorului, acestea au fost instalate la domiciliul cet. Conducător \*\*\*\*\* , tatăl solicitantului.

Astfel, în cadrul inspecției și controlului în teren, s-a constatat că la domiciliul cet. Conducător \*\*\*\*\* erau instalate două module de seră cu dimensiunile 24m x 10m și 15m x 4,5m, iar conform datelor ÎS „Cadastru”, SRL „Bioconiterra” nu dispune de drept de posesie asupra lotului de teren cu nr. cadastral \*\*\*\*\* , precum și dimensiunile serei, instalate la domiciliul cet. Conducător \*\*\*\*\* nu coincid cu dimensiunile serei, ce constituie obiect al investiției de care a beneficiat SRL „Bioconiterra”. Astfel, actele atașate de factorii de decizie ai SRL „Bioconiterra” SRL, Conducător Dumitru \*\*\*\*\* la dosarul de subvenționare nu corespundeau veridicității, conținând date denaturate, prin urmare fiind în contradicție cu prevederile imperative a „Regulamentului cu privire la modul de utilizare a mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli pentru anul 2014”. Ca rezultat prin dispoziția de plată nr. \*\*\*\*\* din 06.06.2014 ”Bioconiterra” SRL în persoana Conducător Dumitru \*\*\*\*\* a beneficiat de suma de 108 540 lei în calitate de subvenție pentru acoperirea cheltuielilor pentru edificarea unui bun inexistent. Potrivit Hotărârii de Guvern nr.1000 din 13.12.2013 salariu mediu prognozat pe economie pentru anul 2014 a constituit 4225 lei.

În continuare, realizându-și rolul de complice, respectând angajamentul dinainte promis, acționând potrivit înțelegerii prealabile cet. Cîmbir Lilian \*\*\*\*\* , fiind informat de beneficiarul subvenției Conducător Dumitru despre constatarea grupului de lucru, în cadrul inspecției și controlul în teren post achitare, mai multor erori admise în cadrul dosarului de subvenționare nr. \*\*\*\*\* , la solicitarea beneficiarului Conducător Dumitru a întocmit, semnat și aplicat ștampila subdiviziunii AIPA, în calitate sa de persoana publică și reprezentant ai Serviciului Teritorial al Agenției de intervenție și plăți pentru agricultură, Secția Teritorială Orhei, pe încă un exemplar (duplicat) al ”Actului privind instalarea modulelor de sere (construcția serei, solarilor sau tuneluri), utilajului, echipamentului și materialului de acoperire

pentru producerea legumelor pe teren protejat” din 15.04.2014, în care intenționat urmărind scopul înlesnirii beneficiarului de subvenție să evite eventuala răspundere pentru dobândirea acesteia prin înșelăciune, a introdus date denaturate despre suprafața și numărul cadastral al terenului pe care era făcută investiția, suprafețele serei construite și subvenționate. Actul cu date denaturate urmând a fi atașat în materialele dosarului de subvenționare nr.\*\*\*\*\*, în locul celui anexat anterior.

Astfel, acționând în calitate de complice a realizat acțiuni orientate la evitarea răspunderii pentru săvârșirea infracțiunii, de către Condur Dumitru \*\*\*\*\*, de escrocherie aferent sumei de 108 540 lei, prin sfaturi, indicații, prestare de informații, acordare de mijloace și prin înlăturare de obstacole, și anume respectând promisiunea dinainte dată că îl va favoriza pe Condur Dumitru \*\*\*\*\*, l-a povățuit și îndrumat aferent necesității înlocuirii în materialele dosarului de subvenționare nr.\*\*\*\*\* a ”Actului privind instalarea modulelor de sere (construcția serei, solarii sau tuneluri), utilajului, echipamentului și materialului de acoperire pentru producerea legumelor pe teren protejat” din 15.04.2014, care conținea datele ce probau comiterea faptei de escrocherie de către Condur Dumitru.

În continuare, acționând conform înțelegerii prealabile a întocmit exemplarul II (duplicat) al ”Actului privind instalarea modulelor de sere (construcția serei, solarii sau tuneluri), utilajului, echipamentului și materialului de acoperire pentru producerea legumelor pe teren protejat” din 15.04.2014 în care a introdus date denaturate ca să corespundă rigorilor necesare și întrunirea condițiilor pentru beneficierea de subvenția anterior contractată, pe care l-a transmis complicelui său Condur Dumitru indicându-i să-l depună la dosarul de subvenționare nr.\*\*\*\*\*, toate acestea pentru a ascunde urmele faptelor sale infracționale și ca rezultat să eschiveze de eventuala răspundere pentru faptele sale. Ulterior, deși Condur Dumitru a fost ghidat de complicele său Cimbir Lilian \*\*\*\*\* despre necesitatea substituirii ”Actului privind instalarea modulelor de sere (construcția serei, solarii sau tuneluri), utilajului, echipamentului și materialului de acoperire pentru producerea legumelor pe teren protejat” din 15.04.2014, în dosarul de subvenționare nr. \*\*\*\*\*, acesta (Condur Dumitru) din motive independente de voința lui Cimbir Lilian \*\*\*\*\*, nu a înlocuit actul original cu cel contrafăcut, anexându-l simplu în condiții nestabilite de organul de urmărire penală, la actele existente în dosar, ceea ce a făcut posibilă și a generat inclusiv punerea sub învinuire a complicilor Condur Dumitru \*\*\*\*\* pentru comiterea infracțiunii de escrocherie, astfel scopul urmărit de complicele Cimbir Lilian de a ascunde urmele faptelor sale infracționale și ca rezultat să eschiveze de eventuala răspundere pentru faptele sale, din cauze independente de voința făptuitorului nu și-au produs efectul.

Inițial, inculpatul Cimbir Lilian \*\*\*\*\* a fost acuzat că, a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 27, 42 alin.(5), 190 alin.(4) din Codul penal.



Ulterior, pe parcursul examinării cauzei, în ședința de examinare a cauzei penale, acuzatorul de stat, prin ordonanța din 15.11.2022, privind modificarea acuzării în instanța de judecată, acuzația formulată în privința inculpatului Cimbir Lilian, a fost modificată în sensul atenuării, și incriminată lui Cimbir Lilian \*\*\*\*\*, comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 42 alin.(5), 190 alin.(2) lit. b) din Codul penal, individualizată pe semnele, complice la tentativă la escrocherie, adică sustragerea bunurilor altei persoane prin abuz de încredere, inducere sau menținere în eroare, săvârșită de două sau mai multe persoane.

3. *Nefiind de acord cu sentința primei instanțe, procurorul în Procuratura Anticorupție, Elena Cazacov* cu respectarea termenului legal, a declarat recurs prin care solicită, casarea parțială a sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Central din 26.12.2022, cu pronunțarea în privința lui Condur Dumitru și Cimbir Lilian a unei noi hotărâri de condamnare, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a-l recunoaște vinovat pe Condur Dumitru de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (3), 190 alin. (2) lit. b) Cod penal; a-l libera pe Condur Dumitru de răspundere penală și executare a pedepsei, în temeiul art. 107 din Codul penal, în legătură cu intervenirea amnistiei (art. 2 alin. (1), și (3) al Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova). A-l recunoaște vinovat pe Cimbir Lilian de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27,42 alin. (5), 190 alin. (2) lit. b) Cod penal; a înceta procesul penal în privința lui Cimbir Lilian, potrivit art. 60 Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere.

*În argumentarea solicitării invocate partea acuzării a invocat că, consideră* sentința instanței de fond nefondată sub aspectul, încetării procesului penal în legătură cu intervenirea amnistiei, fără a fi recunoscută vinovăția inculpaților Condur Dumitru de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.42 alin. (3), 190 alin.(2) lit.b) Cod penal și încetării procesului penal fără a fi recunoscută vinovăția de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.27, 42 alin.(5), 190 alin.(2) lit.b) Cod penal în privința lui Cimbir Lilian, în legătură cu expirarea termenului prescripției de tragere la răspundere penală.

Menționează că întru motivarea soluției sale instanța a motivat, că „3.3. ...conform prevederilor art.332 alin.(1) din Codul de procedură penală, în cazul în care, *pe parcursul judecării cauzei*, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art.275 pct.5)-9), 285 alin. (2), precum și în cazurile prevăzute în art.53-60 din Codul penal, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă. *Alin. (5) al aceluiași articol stabilește că, în cazul prevăzut la art.275 pct.4), încetarea procesului penal nu se admite fără acordul inculpatului.* În acest caz, procedura continuă în mod obișnuit.

Potrivit prevederilor art.285 alin. (2) și (7) din Codul de procedură penală,

încetarea urmăririi penale are loc în cazurile de nereabilitare a persoanei, prevăzute la art. 275 pct. 4)-9) din prezentul cod, precum și dacă există cel puțin una din cauzele prevăzute la art.53 din Codul penal.... *încetarea urmăririi penale și liberarea persoanei de răspundere penală nu pot avea loc contrar voinței acesteia.* În acest caz, urmărirea penală continuă.

Conform art.275 pct.4) Cod de procedură penală, urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată, și va fi încetată în cazurile în care *a intervenit termenul de prescripție sau amnistia.*

La caz, instanța observă, că legiuitorul a stabilit ca unică condiție de încetare a procesului *pe parcursul examinării cauzei*, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție sau amnistiei, ca inculpatul să manifeste personal acordul de a-i fi aplicat termenul de prescripție sau amnistia.

La fel, instanța constată că, Legea nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, nu stabilește necesitatea recunoașterii vinovăției sau repararea prejudiciului cauzat prin infracțiune de către inculpat, ca condiții de aplicabilitate a prevederilor Legii privind amnistia.

Analogic, nici legea procesual - penală, nu indică asupra necesității recunoașterii vinovăției sau repararea prejudiciului cauzat prin infracțiune de către inculpat, ca condiții de aplicabilitate a prescripției tragerii la răspundere sau a prevederilor Legii privind amnistia.

Instanța reiterează că, potrivit art.2 alin.(1) și (4) din Codul de procedură penală, procesul penal se reglementează de prevederile Constituției Republicii Moldova, de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte și de prezentul cod. (4) Normele juridice cu caracter procesual din alte legi naționale pot fi aplicate numai cu condiția includerii lor în prezentul cod. ”.

Menționează, că potrivit art. 107 alin.(1) *Amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei. Amnistia nu are efecte asupra măsurilor de siguranță și asupra drepturilor persoanei vătămate.*

*Conform art. 285 alin. (2) Cod de procedură penală, încetarea urmăririi penale are loc în cazurile de nereabilitare a persoanei, prevăzute la art.275 pct.4-9 din Codul de procedură penală.*

Conform art.275 pct.4) Cod de procedură penală prevede că urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită nu poate fi efectuată și va fi încetată în cazurile în care:... a intervenit termenul de prescripție sau amnistia.

Pornind de la prevederile normelor enunțate, stabilește cu certitudine că aplicarea amnistiei față de inculpat, nu constituie un temei de reabilitare a persoanei, fapt care prezumă că inculpatul urmează a fi recunoscut vinovat de comiterea faptei imputate, sau ca excepție a faptei prejudiciabile, elementele căreia

au fost identificate de către instanța de judecată.

Astfel, ignorând cazurile de adoptare a unei sentințe de achitare, emiterea căroră poate avea loc chiar și în cazul solicitării aplicării amnistiei de către inculpat, unica soluție care poate fi adoptată la finalizarea examinării cauzei penale în cazul aplicării prevederilor Legii nr.243 o reprezintă sentința de condamnare, acest fapt fiind expres prevăzut de art.389 alin.(4) pct.2) Cod de procedură penală - *cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei în cazul amnistiei, conform art.107 Cod penal.*

Ca rezultat, cât privește adoptarea unei sentințe de încetare a procesului penal din motivul intervenirii amnistiei, o astfel de soluție nu se regăsește în conținutul art. 391 Cod de procedură penală.

Mai mult, emiterea unei hotărâri de încetare a procesului penal pe motivul aplicării amnistiei este exclusă de următoarele acte normative:

- prevederile art.396 pct.4) Cod de procedură penală, care stabilește că, în cazul încetării procesului penal, urmează a fi revocate măsurile de asigurare a acțiunii civile și a eventualei confiscări speciale, fapt care nu poate fi acceptat în cazul aplicării amnistiei, or, prevederile amnistiei se răsfrâng doar asupra pedepselor și măsurilor de constrângere cu caracter educativ, nu și asupra bunurilor ce urmează a fi confiscate, acțiunii civile, măsurilor de siguranță...,

- art. 107 alin.(1) Cod penal, care stabilește că amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea pedepsei, astfel, pe caz urmând a fi constată vinovăția persoanei în comiterea faptei incriminate cu absolvirea de la executarea pedepsei, fapt care nu este posibil în cazul încetării procesului penal.

- însăși Legea nr.243 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, prevede doar absolvirea de pedeapsa penală a inculpatului, nu și respingerea pretențiilor materiale ale victimei față de inculpat, confiscarea sau distrugerea obiectelor infracțiunii.

- art.389 Cod de procedură penală, unica normă procesuală care permite a recunoaște persoana culpabilă de comiterea unei infracțiuni (art.285 alin.(2), 275 pct.4) Cod de procedură penală).

Cât privește soluția emisă de către instanță, de încetare a procesului penal în legătură cu amnistia în privința inculpatului Condur Dumitru, în temeiul art. 332 Cod de procedură penală, nu este acceptabilă, or, acest fapt contravine normelor procesuale în vigoare și anume:

- Adoptând o soluție de încetare a procesului penal instanța de judecată *nu poate determina și constata din punct de vedere juridic corespunderea exactă între semnele faptei prejudiciabile săvârșite de către inculpat și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală, fapt ce contravine prevederilor art. 107 Cod penal, 285 alin.(2), 275 pct.4) Cod de procedură penală și Legii nr.243.*

- Adoptarea unei sentințe de încetare a procesului penal este contrară situației

prevăzute la art.8 al Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, care prevede posibilitatea absolvirii inculpatului de la executarea pedepsei principale, însă nu și a pedepsei secundare, care urmează a fi aplicată inculpatului și poate fi făcută doar la emiterea unei sentințe de condamnare.

- Norma art.332 alin.(5) Cod de procedură penală este caducă, și deși se regăsește în cod, este inaplicabilă, deoarece contravine celorlalte prevederi ale Codului penal și de procedură penală și ar încălca grav drepturile celorlalte părți în proces.

Mai mult, sentința emisă poartă un caracter contradictoriu, ori deși instanța a indicat la emiterea sentinței prevederile art. 392-395 Cod de procedură penală, norme care se referă la sentința de condamnare, însă emite o sentință de încetare care este contrară inclusiv și prevederilor art. 391 Cod de procedură penală.

În același context, la caz este relevantă și jurisprudența CEDO și anume *cauza Felix Guțu v. Republica Moldova* (cererea nr. 13112/07), potrivit căreia Curtea a menționat, că simpla acceptare de către un bănuit a aplicării amnistiei în privința sa nu constituie o recunoaștere a vinovăției și aceasta constituie violarea articolului 6 § 2 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Mai mult ca atât, în cazul inculpatului Condur Dumitru, s-a stabilit, că acesta anterior a fost judecat inclusiv prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Central din de 10 mai 2022, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin.(1) Cod penal, nefiind verificat faptul dacă a fost stins antecedentul penal, pentru această infracțiune.

Cu referire la încetarea procesului penal în legătură cu intervenirea termenului de prescripție în privința lui Cimbir Lilian, acuzarea consideră la fel că urma a fi emisă o sentință de condamnare cu recunoașterea vinovăției acestuia și ulterior aplicarea prevederilor art. 60 Cod penal.

Astfel, potrivit prevederilor art.389 alin.(1) Cod de procedură penală, *„Sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată”*. Potrivit alin.(4) pct.3) al aceluiași articol, *„Sentința de condamnare se adoptă fără stabilirea pedepsei, cu liberarea de răspundere penală în cazurile prevăzute în art. 57 și 58 din Codul penal, cu liberarea de pedeapsă în cazul prevăzut în art. 93 din Codul penal sau al expirării termenului de prescripție”*.

Potrivit prevederilor art. 395 alin. (1) pct. 2) și 3) Cod de procedură penală se indică, că *în dispozitivul sentinței de condamnare trebuie să fie arătate ... constatarea că inculpatul este vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală și categoria și mărimea pedepsei aplicate inculpatului pentru fiecare*

*infracțiune constatată ca dovedită, pedeapsa definitivă pe care urmează să o execute; categoria penitenciarului în care trebuie să execute pedeapsa cel condamnat la închisoare; data de la care începe executarea pedepsei; durata termenului de probă în cazul condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei și cui îi revine obligația de a supraveghea pe cel condamnat cu suspendarea condiționată a executării pedepsei. În caz dacă instanța îl găsește pe inculpat vinovat, dar îl liberează de pedeapsă pe baza prevederilor respective ale Codului penal, ea este datoare să menționeze aceasta în dispozitivul sentinței...”.*

Astfel, potrivit normelor citate supra, liberarea de răspundere penală pe motivul expirării termenului de prescripție, se aplică numai față de persoanele în acțiunile cărora sunt prezente elementele constitutive ale unei infracțiuni, adică persoana urmează a fi recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii și ulterior liberată de răspundere penală, așa cum instituția prescripției având incidență asupra temeiurilor de încetare a procesului penal, constituind un motiv de nereabilitare.

Potrivit sentinței, deși instanța de judecată la emiterea sentinței a indicat prevederile art. 395 Cod de procedură penală, normă care se referă la sentința de condamnare, însă contrar acestor prevederi coroborate cu prevederile art. 389 Cod de procedură penală, nici în partea de motivare și nici în dispozitivul sentinței nu a constatat vinovăția și nu i-a recunoscut vinovați pe inculpații Condur Dumitru și Cimbir Lilian de comiterea infracțiunilor incriminate acestora.

Mai mult, nu sunt clare acțiunile instanței de emitere a sentinței de încetare fără a fi finalizată cercetarea judecătorească, în situația în care cauza penală se afla deja la fază finală a cercetării judecătorești, fiind audiați și inculpații.

Susține că sentința instanței de judecată din 26.12.2022 este una neîntemeiată, or instanța la încetarea procesului penal în legătură cu aplicarea prevederilor art.107 Cod penal și art. 60 Cod penal al RM, urma mai întâi a se expune asupra vinovăției inculpaților și ulterior asupra încetării proceselor penale în privința acestora, cu liberarea lor de răspundere penală, în legătură cu intervenirea amnistiei și respectiv, expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

#### **4. Procedura de citare legal executată.**

5. În ședința instanței de recurs, procurorul în Procuratura de Circumscripție, Radu Sâli a solicitat admiterea recursului declarat de acuzatorul de stat în temeiul motivelor de fapt și de drept invocate.

6. Avocatul Daniela Sandu în numele inculpatului Condur Dumitru și inculpatul Condur Dumitru au solicitat respingerea recursului declarat de către acuzatorul de stat ca fiind nefondat, cu menținerea sentinței primei instanțe.

7. Avocatul Mîrzîncu Aurelia în numele inculpatului Cimbir Lilian și inculpatul Cimbir Lilian la fel au solicitat respingerea recursului declarat de către acuzatorul de stat ca fiind nefondat, cu menținerea sentinței primei instanțe.

**8.** *Colegiul penal, audiind participanții prezenți, examinând materialele cauzei penale, consideră recursul declarat de acuzatorul de stat ca fiind nefondat și pasibil de a fi respins cu menținerea sentinței atacate ca fiind legală și întemeiată, reieșind din următoarele considerente.*

**9.** Potrivit art. 449 alin. (1), pct. 1, lit. a) Cod procedură penală, (1) Judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: 1) *respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă: a) recursul este nefondat.*

**10.** Totodată, conform art. 1 alin. (1), art. 7 alin. (1) – (8) Cod de procedură penală, procesul penal reprezintă activitatea organelor de urmărire penală și a instanțelor judecătorești desfășurată *în conformitate* cu prevederile prezentului cod, *exceptând doar situațiile când prioritate au reglementările internaționale sau când unele prevederi legale sunt declarate neconstituționale.* Potrivit art. 2 alin. (4) Cod de procedură penală, normele juridice cu caracter procesual din alte legi naționale pot fi aplicate *numai cu condiția includerii lor* în prezentul cod.

**11.** Astfel, în corespundere cu art. 107 alin. (1) Cod penal, amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei, fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei. Potrivit art. 275 pct. 4) Cod de procedură penală, urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată, și va fi încetată în cazurile în care a intervenit amnistia. Conform art. 285 alin. (2) și (7) Cod de procedură penală, încetarea urmăririi penale are loc în cazurile de nereabilitare a persoanei, prevăzute la art. 275 pct. 4)–9) din prezentul cod. Încetarea urmăririi penale și liberarea persoanei de răspundere penală *nu pot avea loc contrar voinței acesteia. În acest caz, urmărirea penală continuă.*

**12.** Potrivit art. 350 alin. (1) Cod de procedură penală, dacă *în ședința preliminară* s-au constatat temeiurile prevăzute în art. 332, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă.

**13.** Conform art. 332 alin. (1) și (5) Cod de procedură penală, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art. 285 alin. (2), instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă.

**14.** În cazul prevăzut la art. 275 pct. 4), încetarea procesului penal *nu se admite fără acordul inculpatului. În acest caz, procedura continuă în mod obișnuit.*

**15.** Potrivit art. 384 alin. (1), (3) și (4) Cod de procedură penală, instanța hotărăște asupra învinuirii înaintate inculpatului prin adoptarea sentinței *de condamnare*, de achitare sau de încetare a procesului penal. Sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Instanța își întemeiază sentința numai pe probele care au fost cercetate în ședința de judecată.

**16.** Conform art. 389 alin. (1) și (4) pct. 2) Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin

ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată. Sentința de condamnare se adoptă *cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei în cazul amnistiei* conform art. 107 din Codul penal.

**17.** Potrivit art. 394 alin. (1) pct. 1), 2) și 5), alin. (4) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care instanța a respins alte probe, încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului. Partea descriptivă a sentinței de încetare a procesului penal trebuie să conțină descrierea și motivarea temeiurilor pentru încetarea procesului penal.

**18.** Conform art. 395 alin. (1) pct. 2) și 3) Cod de procedură penală, în dispozitivul sentinței de condamnare trebuie să fie arătate *constatarea că inculpatul este vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală, categoria și mărimea pedepsei aplicate inculpatului*. În caz dacă instanța îl găsește pe inculpat vinovat, *dar îl liberează de pedeapsă* pe baza prevederilor respective ale Codului penal, ea este datoare să menționeze aceasta în dispozitivul sentinței.

**19.** Potrivit art. 396 pct. 2) Cod de procedură penală, dispozitivul sentinței de încetare a procesului penal trebuie să cuprindă dispoziția de încetare a procesului penal și motivul pe care se întemeiază încetarea procesului.

**20.** Conform art. 448 Cod procedură penală, (1) Judecând recursul, instanța verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei și a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs. (2) Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

**21.** În corespundere cu art. 1 alin. (4) din Legea nr.243 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, *aplicarea amnistiei față de persoanele inculpate se decide de instanța de judecată, la faza de judecare a cauzei*. Art.2 alin.(1) și (4) prescriu că, procesele penale în privința infracțiunilor săvârșite până la adoptarea prezentei legi, pentru care Codul penal nr.985/2002 prevede drept pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani, încetează la faza de judecare a cauzei, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege. În privința persoanei care refuză încetarea procesului penal, conform alin.(1) din prezentul articol, instanța de judecată, la pronunțarea sentinței, poate hotărî încetarea procesului penal dacă, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată, inculpatul întrunește criteriile stabilite la art.1 și nu cade sub incidența art.6.

**22.** Ori, art. 2 alin. (4) Cod de procedură penală prevede clar că normele juridice cu caracter procesual din alte legi naționale pot fi aplicate *numai cu condiția includerii lor* în prezentul cod.

**23.** Prin urmare, normele cu caracter procesual din respectiva Lege cu privire

la amnistie, sunt aplicabile doar în măsura în care nu contravin Codului de procedură penală.

**24.** Astfel, consecutivitatea prescripțiilor din art. 1 alin. (1), 7 alin. (1) – (8), 2 alin. (4), 275 pct. 4), 285 alin. (2) și (7), 350 alin. (1), 332 alin. (1) și (5), 384 alin. (1), (3) și (4), 389 alin. (1) și (4) pct. 2), 394 alin. (1) pct. 1), 2) și 5), 395 alin. (1) pct. 2) și 3) Cod de procedură penală, atestă clar și concludent că *încetarea procesului penal în cazul amnistiei poate fi dispusă doar de instanța de fond, și doar la faza ședinței preliminare, când inculpatul consimte* (art. 350 alin. (1), 332 alin. (1) CPP)

Ulterior însă, dat fiind că *procedura continuă în mod obișnuit* (art. 332 alin. (5) CPP), instanțele de *fond și de apel* (art. 413 al. (1), art. 415 al. (1) pct. 2), 419 CPP), hotărăsc asupra învinuirii înaintate inculpatului și aplicarea actului de amnistie doar prin adoptarea *sentinței sau deciziei, de condamnare*, când vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată, iar în dispozitiv - *cu constatarea că inculpatul este vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală, cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei* (art. 384, 389 alin. (1) și (4) pct. 2), 394, 395 CPP).

În același timp, art. 391 Cod procedură penală (Sentința de încetare a procesului penal), *nu prevede* că, după ce procedura continuă în mod obișnuit și instanța hotărăște asupra învinuirii înaintate inculpatului, ea va adopta *o sentință de încetare* a procesului penal în cazul aplicării actului amnistiei, cât, de altfel, și a prescripției.

**25.** Ori, aceste două cazuri de nereabilitare a persoanei, spre deosebire de celelalte situații similare, regăsite în art. 391 Cod de procedură penală, sunt soluționate, după faza ședinței preliminare (art. 332 al. (5), 384 CPP), doar în cadrul adoptării unei *sentințe sau decizii* (instanței de apel) de condamnare, în virtutea esenței sale procedurale și a specificului de a hotărî asupra învinuirii formulate inculpatului *în condițiile prescrise la art. 389, 394 alin. (1) și (2) și 395 Cod de procedură penală*, spre deosebire de cele prevăzute în art. 394 alin. (4) și 396 Cod de procedură penală, adică cele proprii unei sentințe de încetare.

**26.** *În speță, trebuie de reținut faptul că atât partea apărării, cât și partea acuzării sunt de-acord că amnistia și expirarea termenului de prescripție de atragere la răspundere penală sunt aplicabile cazului respectiv. Diferența rezidă doar în exprimarea procesuală a aplicării amnistiei și încetarea procesului din motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.*

**27.** Astfel, instanța de recurs, a constatat că inculpatul Condur Dumitru în ședința preliminară a înaintat o cerere scrisă, susținută de avocat, prin care solicită aplicarea în privința sa a Legii privind amnistia nr. 243 din 24.12.2021, cu încetarea procesului penal.



**28.** În asemenea circumstanțe, Colegiul Penal consideră că instanța de fond în mod întemeiat a dispus încetarea procesului penal în legătură cu aplicarea în privința inculpatului Condur Dumitru a art. 2 al Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24.12.2021, în vigoare din 31.12.2021, or *încetarea procesului penal în cazul amnistiei poate fi dispusă doar de instanța de fond, și doar la faza ședinței preliminare, când inculpatul consimte*. La cazul dedus judecării fiind întrunite toate condițiile, iar inculpatul Condur Dumitru, nu cade sub incidența restricțiilor formulate în art. 6 din Legea nr. 243, în privința ultimului putând a fi aplicate prevederile actului de clemență.

**29.** Totodată, Colegiul penal relevă că, cererea inculpatului Cimbir Lilian \*\*\*\*\* de încetare a procesului penal în legătură cu intervenirea prescripției tragerii la răspundere penală, a fost înaintată de inculpat la 15.12.2022, pe parcursul examinării cauzei, după ce prin ordonanța din 15.11.2022, privind modificarea acuzației în instanța de judecată, acuzația formulată în privința inculpatului Cimbir Lilian \*\*\*\*\*, fiind modificată în sensul atenuării, și incriminată lui Cimbir Lilian \*\*\*\*\* , comiterea infracțiunii prevăzute de art.27, 42 alin.(5), 190 alin.(2) lit. b) din Codul penal.

**30.** Prin urmare, Colegiul penal reiterează că, conform art.332 alin.(1) și (5) din Codul de procedură penală, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art.275 pct.5)-9), 285 alin.(1) pct.1), 2), 4), 5), precum și în cazurile prevăzute în art.53-60 din Codul penal, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă. În cazul prevăzut la art.275 pct.4), încetarea procesului penal nu se admite fără acordul inculpatului. În acest caz, procedura continuă în mod obișnuit.

**31.** Potrivit art. 53 lit. g) Cod penal, persoana care a săvârșit o faptă ce conține semnele componentei de infracțiune poate fi liberată de răspundere penală de către procuror în cadrul urmăririi penale și de către instanța de judecată la judecarea cauzei în cazul prescripției de tragere la răspundere penală.

**32.** Conform ordonanței de punere sub învinuire din 15.11.2022, inculpatul Cimbir Lilian \*\*\*\*\* , este acuzat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 42 alin.(5), 190 alin.(2) lit. b) din Codul penal.

**33.** Colegiul penal reține că reieșind din limitele învinuirii formulate în actul de acuzare, pretinsele fapte infracționale au avut loc în perioada lunii aprilie 2014, fiind încadrate juridic de către procuror, în baza art. 27, 42 alin.(5), 190 alin.(2) lit. b) Cod penal.

**34.** Sancțiunea art. 190 alin. (2) din Codul penal, în vigoare la data comiterii faptei prejudiciabile în anul 2014, prevedea pedeapsă sub formă de amendă în mărime de la 500 la 1000 unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 6 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o

anumită activitate pe un termen de până la 3 ani.

**35.** Totodată, instanța stabilește că, la data examinării cauzei penale (26.12.2022), infracțiunea incriminată la art. 190 alin.(2) din Codul penal, se pedepsește cu amendă în mărime de la 850 la 1350 de unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 5 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani. 5.8.Potrivit prevederilor art.8 din Codul penal, caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

**36.** Articolul 9 din Codul penal, stipulează că, timpul săvârșirii faptei se consideră timpul când a fost săvârșită acțiunea (inacțiunea) prejudiciabilă, indiferent de timpul survenirii urmărilor.

**37.** Conform art.10 din Codul penal, doar legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale. Legea penală care înăsprește pedeapsa sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei infracțiuni nu are efect retroactiv.

**38.** Cu referire la prevederile art.8 și 10 din Codul penal, Colegiul penal constată că, la caz este aplicabilă pedeapsa de la art.190 alin.(2) Cod penal, în temeiul legii penale, în vigoare la data examinării cauzei, deoarece este mai blândă.

**39.** Colegiul penal reține că, în speță, infracțiunea incriminată inculpatului Cimbir Lilian \*\*\*\*\*, raportată la art.16 alin.(3) Cod penal, se atribuie la categoria celor mai puțin grave.

**40.** Potrivit art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii a expirat termenul de 5 ani de la săvârșirea unei infracțiuni mai puțin grave.

**41.** În acest context, în cazul inculpatului Cimbir Lilian \*\*\*\*\*, termenul respectiv va fi calculat din aprilie 2014, or, inculpatul nu s-a sustras de la urmărire penală sau instanța de judecată, nu a mai comis alte infracțiuni, astfel că, de la data comiterii pretinselor acțiuni infracționale, până la data examinării cauzei, termenul de 5 ani este expirat.

**42.** Astfel, Colegiul penal constată că, la data înaintării cererii inculpatului Cimbir Lilian \*\*\*\*\*, la 15.12.2022, ținând cont de prevederile art.60 alin.(1) lit. a) Cod penal, a expirat termenul de prescripție de tragere la răspundere penală, în baza art. 27, 42 alin.(5), 190 alin.(2) lit. b) Cod penal, de 5 ani, calculat din luna aprilie 2014.

**43.** Reieșind din circumstanțele expuse, Colegiul Penal consideră necesar de

a respinge ca nefondat recursul procurorului declarat împotriva sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 26 decembrie 2022, cu menținerea sentinței atacate fără modificări.

În conformitate cu art. 449 alin. (1) , Codul de procedură penală, Colegiul penal –

**D E C I D E :**

Respinge ca nefondat recursul procurorului împotriva sentinței Judecătorei Orhei, sediul Central din 26 decembrie 2022 și menține această sentință.

Decizia este irevocabilă .

Președintele ședinței,

Judecătorii :